

Tulevikusuundumused kutsesüsteemis. Europassi digiarendused

Ave Ungro, oskuste süsteemi arendusjuht

Heli Oruaas, välisprojektide spetsialist

Tiia Randma, juhatuse liige

Salome Virkus, kutsesüsteemi arendusjuht

8. märts 2022

Tänased teemad

- Kutsekoja tulevikusuundumused
  - Tööjõu ja oskuste prognoosimise (OSKA) arendused
  - Oskuspõhine süsteem
  - Oskuspõhiste arenduste ajaraam
- Europassi digiarendused

Kutsekoja eesmärgid järgmisel viiel aastal

- Olla usaldusväärseim kompetentsikeskus tulevikutöö ja -oskuste alal
- Olla karjääri- ja õpivalikute toetaja
- Olla sõltumatu, lisandväärtust pakkuva infovälja looja tööjõu ja oskuste teemal

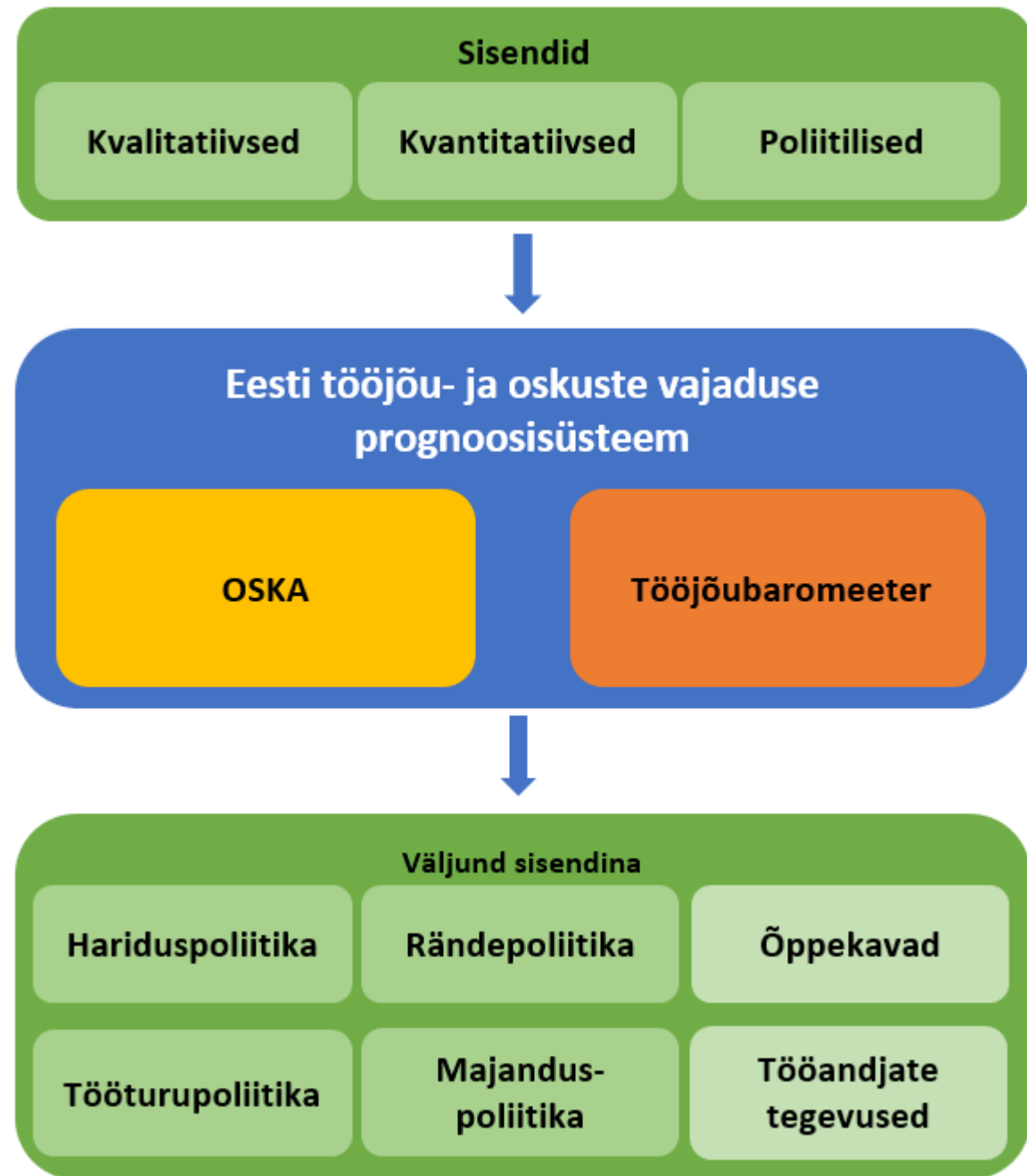

Kutsekoja 3 masti

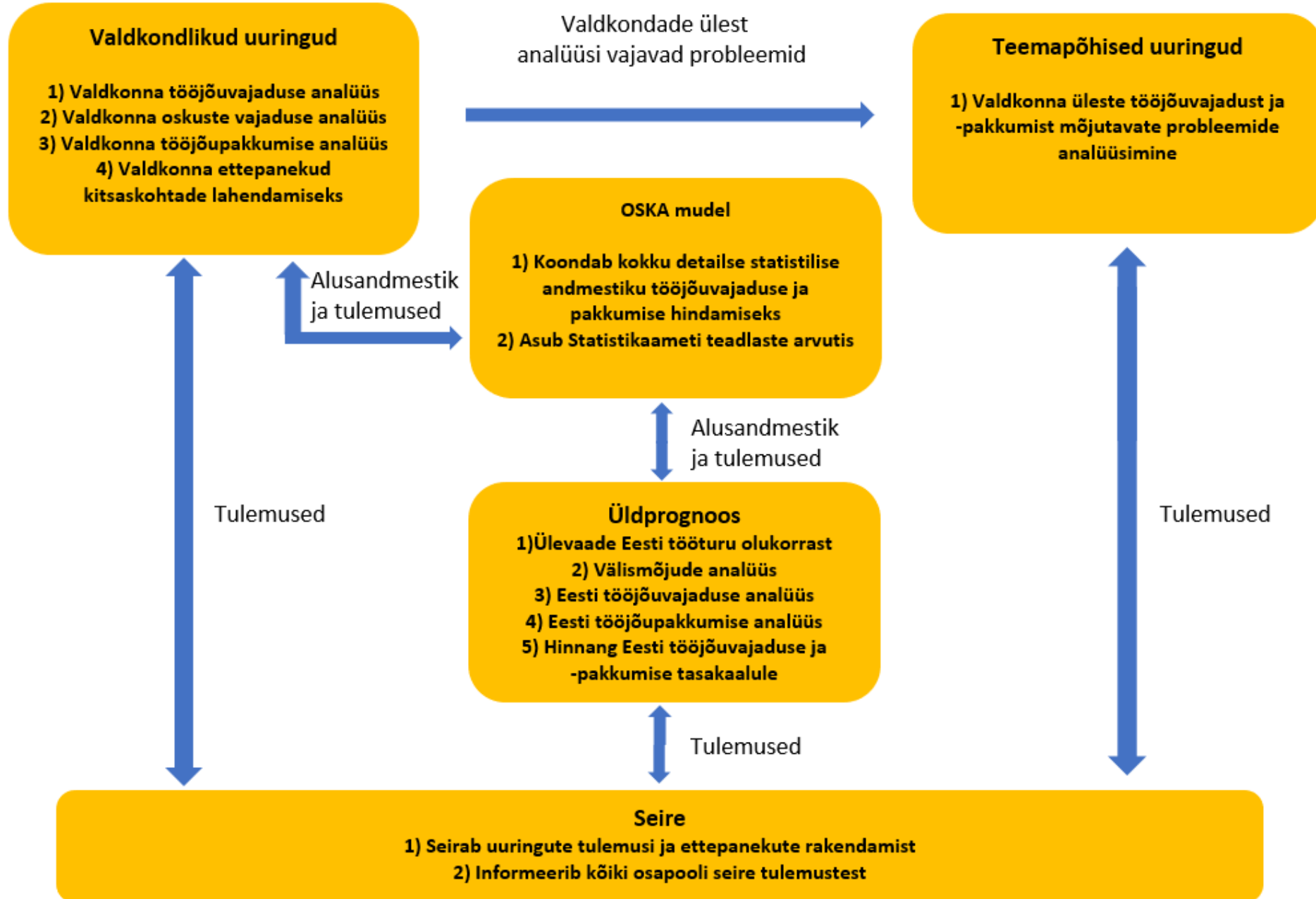
- **Prognoosimine** – millised oskused lähevad hinda?
- **Kirjeldamine** – millised on kuldaväärt oskused?
- **Tunnustamine** – kellel on kuldaväärt oskused?

Eesti tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoosisüsteem

- MKMi tööjõuvajaduse prognoosimudel ja OSKA liideti kokku (alates 2020)
- OSKA ja Töötukassa tööjõubaromeeter jäävad eraldiseisvateks ja teineteist täiendavateks prognoosisüsteemideks

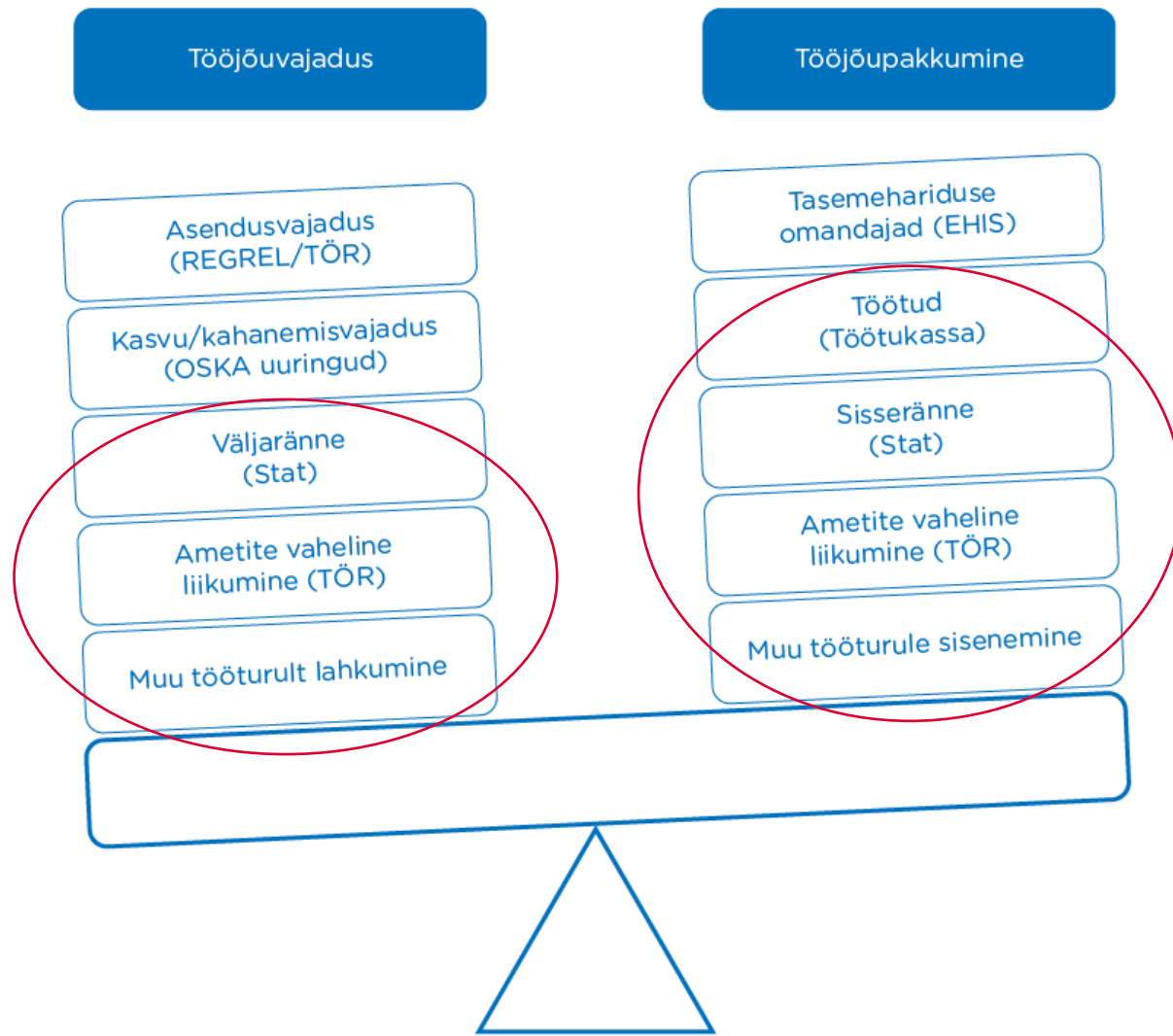

Tööjõu ja oskuste vajaduse PROGNOOSIMISE neli sammast

OSKA pakub senisest rohkem detailsust tööjõuvajaduse ja -pakkumise analüüsiks

OSKA 2020+ üldproгноosi mudel

Mida tähendab oskuspõhisus ja kuidas see saavutada?

Ave Ungro,
Kutsekoja oskuste süsteemi arendusjuht

Mida järeldada neist töömaailma ilmingutest?

Töökohta vahetatakse sagedamini kui kunagi varem - u 10 korda

(European Political Strategy Center, 2019)

1 töökohal omandatakse oskusi, mis on rakendatavad keskmiselt 13 töökohal

(The Foundation of Young Australians, 2017)

Uuele töökohale liikudes peaks olema eelnevalt omandatud 60% vajalikest oskustest, ülejäänud 40% on arenguruum

(Derus, 2017)

X ja Y generatsiooni töötajatest ei tea 1/5 seda, mis oskusi omandada või millist eriala õppida

(Bravery & Fisher, 2021)

Töömaailmas ilmnevad oskustega seotud olulised uued trendid - MIS MUUTUB?

- Töömaailm mitmekesistub (eri töökeskkonnad, muutuvad ülesanded, suurem rõhk digitehnoloogial jpm)

MUUTUB OSKUSTE RAKENDAMINE

- Elukestev õpe – nii võimalus kui kohustus

MUUTUB OSKUSTE OMANDAMINE

- Uusi oskusi omandatakse üha enam ka väljaspool kooli

MUUTUB OSKUSTE HINDAMINE

Mis on oskuspõhisus?

Oskuspõhine lähenemine väärtustab ameti või kutse kõrval ka töötaja või õppija **omandatud või soovitud oskusi**

Oskuspõhise värbamise puhul on inimese formaalse kvalifikatsiooni kõrval oluline ka **reaalne sooritus**

Oskuspõhine õpe loob lisaks teadmiste omandamisele tingimused ka arvestatavaks **praktiliseks kogemuseks ning oskuspõhiseks hindamiseks**

Lahendused ja tööriistad

- **Digitaalsed tunnistused/tõendid (Europass)**
- **Kompetentsiprofiilid, oskusprofiilid, oskuste portfoolid**
- **Oskuspõhine prognoosimine**
- **Oluliste oskusrühmade esiletoomine (MATIK-oskused, üldoskused)**
- **Isiklikud õpikontod ja mikroqualifikatsioonid (Euroopa oskuste tegevuskava)**
- **Tehisintellekt oskuste seirajaks**

OSKUSTE KLASSIFIKAATOR

ÜLDOSKUSED

ENESEJUHTIMISOSKUSED

MÕTLEMISOSKUSED

LÄVIMISOSKUSED

TEGEVUSOSKUSED

HALDAMISOSKUSED

HINDAMIS- JA UURIMISOSKUSED

JUHTIMISOSKUSED

TRANSPORDI- JA KÄITLEMISOSKUSED

KORRALDUS-, MÜÜGI- JA TURUNDUSOSKUSED

LOOVOSKUSED

VALMISTAMISOSKUSED

JUHENDAMIS-, ÕPETAMIS- JA NÕUSTAMISOSKUSED

HEAOLU TAGAMISE OSKUSED

LOOMA- JA TAIMEKASVATUSE OSKUSED

TEHNILISED TEGEVUSOSKUSED

- Meeskonnatöö- ja koostööoskus
- Suhtlemisoskus
- Empaatiline käitumine
- Suhete loomine ja hoidmine
- ...

- Ehituskonstruktsioonide ja -komponentide paigaldamine
- Pindade töötlemine
- Ehituskonstruktsioonide hooldus ja remont
- Restaureerimine
- ...

- Paigaldamine
- Seadistamine, kasutuseks valmis seadmine ja hooldamine
- Kasutamine ja käitamine
- ...

Kutsekoja lähim eesmärk

OSKUSTE KIRJELDAMISE SÜSTEEM

KLASSIFIKAATOR

Oskuskategooriad

Oskuste
põhirühmad

Oskus-
valdkonnad

1. ...

2. ...

3. ...

...

Kontekstualiseeritud oskused

1. *Oskus ja selle kirjeldus*

2. *Oskus ja selle kirjeldus*

3. *Oskus ja selle kirjeldus*

4. *Oskus ja selle kirjeldus*

Oskusprofiilid

EKR tase

4

5

...

Kutsekoja kaugem eesmärk - oskuste kirjeldamise, prognoosimise ja tunnustamise terviksüsteem

Kirjeldamise keskkond

- digitaliseeritud register
- oskuste, kompetentside ja nende põhjal loodud oskusprofiilide sisuline ja vormiline haldamine
- liidestused teiste süsteemidega

Teenuste keskkond

- laiem kasutajaskond (töövahendajad, töötajad/tööotsijad/õppijad, tööandjad)
- oskusprofiilide loomine

Analüüsikeskkond

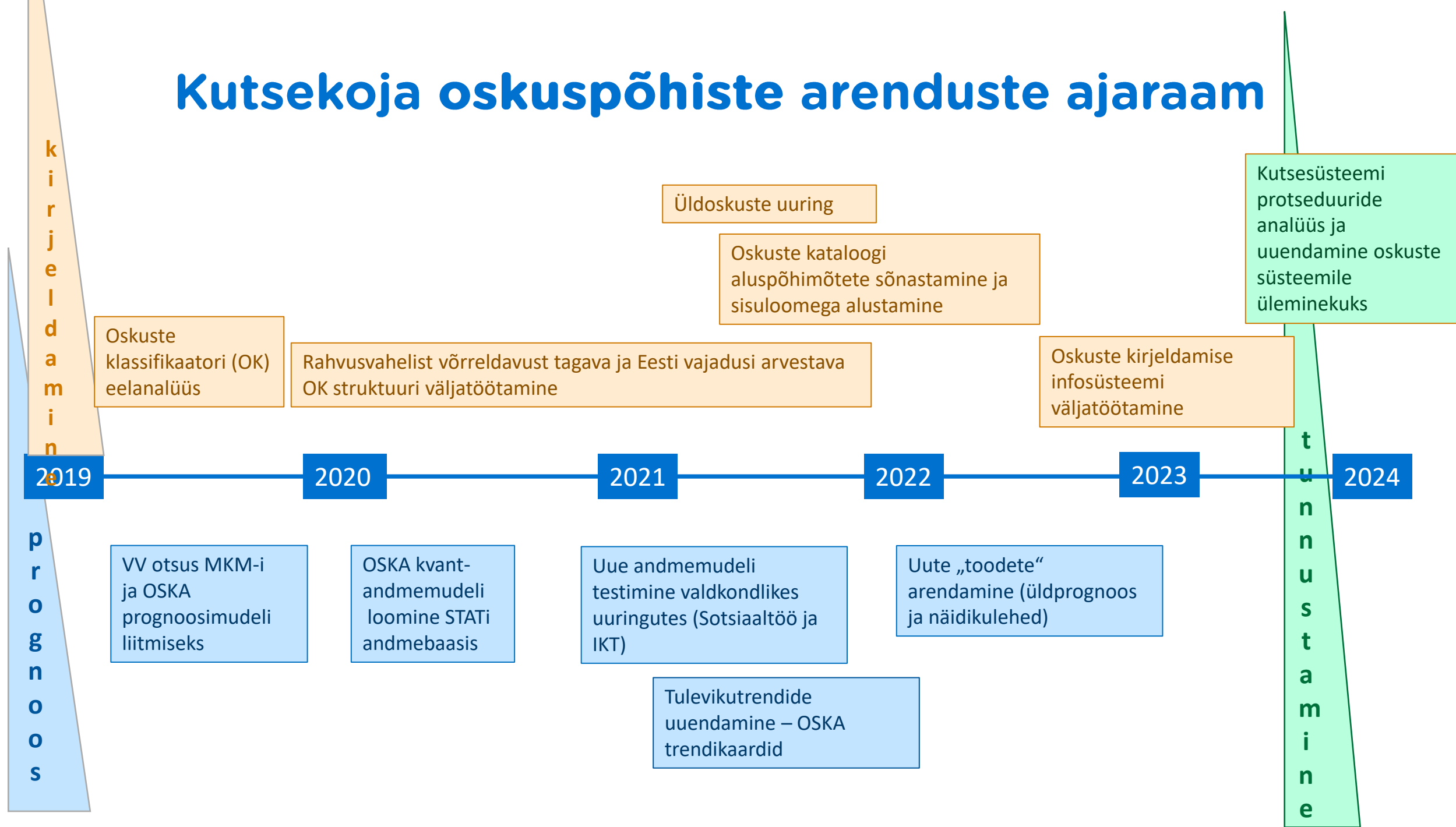
- statistiline vaade ja selleks loodud tööriistad
- parem sisend otsuste langetamiseks

Kui töömaailma keskseks „valuutaks“ saavad oskused (mitte ametid ega töökohad), suudavad nii töötajad kui ühiskond tervikuna hakkama saada töö uute vormidega ning kindlustada endi tulevik.

/ Bravery & Fisher, 2021

Kutsekoja oskuspõhiste arenduste ajaraam

**Rahulikku kevadet
soovides!**